

การวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินผลแบบเรียนสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชาวเขา

นางสาวอรุณี สุขสุข

006469

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

A CONTENT ANALYSIS AND EVALUATION OF HEALTH EDUCATION

TEXTBOOKS FOR HILL TRIBE PUPILS

Miss Arunee Supasuca

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินผลแบบเรียนสู่ศึกษา
สำหรับนักเรียนชาวเขา

โดย นางสาวอรุณี สุกสุข

แผนกวิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวดี บุญซื่อ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สุประคอง วรรณ

..... รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประคอง วรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวดี บุญซื่อ)

[Signature] ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

[Signature] ..... กรรมการ
(อาจารย์ เพ็ญประภา เข้มแคง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินผลแบบเรียนสุขศึกษา
สำหรับนักเรียนชาวเขา

ชื่อนิติ.   นางสาวอรุณี สุกสุข
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญญาทิพย์ บุญซื่อ
แผนกวิชา   ประถมศึกษา
ปีการศึกษา   2521

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อวิเคราะห์และประเมินผลแบบเรียนสุขศึกษา
สำหรับนักเรียนชาวเขา เล่ม 1 - 4 ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านเนื้อหา แนวคิด และ คุณลักษณะของแบบเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย ในการวิเคราะห์แบบเรียนสุขศึกษา สำหรับนักเรียน
ชาวเขา ทั้ง 4 เล่ม ใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 แบบ คือ (1) ตารางวิเคราะห์
เนื้อหาแบบเรียนสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชาวเขา ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการประมวล
เนื้อหาและแนวคิดจากหลักสูตร 4 หลักสูตร คือ หลักสูตรประโยคประถมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2503 หลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ฉบับร่าง หลักสูตรโรงเรียนชาวเขา พุทธศักราช 2508 ของกระทรวงศึกษา-
ธิการ และหลักสูตรพิเศษสำหรับการฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา พุทธศักราช
2516 ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตาราง
วิเคราะห์เนื้อหานี้แบ่งเป็น 22 เรื่อง ประกอบด้วยหัวข้อเนื้อหา 84 ข้อ และแนว
คิด 70 ข้อ (2) ตารางวิเคราะห์คุณลักษณะของแบบเรียน คณะผู้วิจัยรวม 5 คน
ร่วมกันสร้าง มีลักษณะเป็นตารางคะแนนแสดงหัวข้อรายละเอียดของแบบเรียน

โดยแบ่งเป็น 3 หัวข้อใหญ่ มีเกณฑ์การแบ่งและพิจารณาคะแนนจากคะแนนเต็ม 1,000 คะแนน คือ เนื้อหาวิชา 450 คะแนน วิธีการเขียน 300 คะแนน และการจัดทำรูปเล่ม 250 คะแนน การวิเคราะห์และประเมินผลแบบเรียนใช้การอ่านและอภิปรายรวมกันกับคณะผู้วิจัยรวม 5 คน ในด้านการวิเคราะห์เนื้อหาใช้การชี้ครอຍคะแนนและรวมเป็นความถี่ของแต่ละหัวข้อเรื่องในตารางการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์คุณลักษณะของแบบเรียนใช้วิธีให้คะแนนและนำมาหาคะแนนเฉลี่ย คณะผู้วิจัยร่วมกันอภิปรายผลการวิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิด และคุณลักษณะของแบบเรียนทุกวิชา ผู้วิจัยมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมผลการอภิปราย เพื่อประเมินผลแบบเรียนสุขศึกษาสำหรับนักเรียนชาวเขา ในด้านเนื้อหา แนวคิด และคุณลักษณะของแบบเรียนโดยเสนอผลการวิจัยในรูปของการบรรยาย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แบบเรียนสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชาวเขา เล่ม 1 - 4 มีเนื้อหาและแนวคิดครอบคลุมหลักสูตรทั้ง 4 หลักสูตร จุดเด่นของแบบเรียนชุดนี้ คือการเสนอหลักทางสุขศึกษา และการฝึกให้เด็กรู้จักปฏิบัติตนโดยเฉพาะการฝึกให้มีสุขนิสัยที่ดี อันจำเป็นต่อการปฏิบัติภารกิจประจำวัน และสามารถแทรกค่านิยมทางสังคมเข้าไปในบทเรียน ได้อย่างเหมาะสม ส่วนด้านคุณลักษณะของแบบเรียน เล่ม 1 และเล่ม 2 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก เล่ม 3 และเล่ม 4 อยู่ในเกณฑ์ดี ด้านเนื้อหาวิชา และการจัดทำรูปเล่มดีมาก ด้านวิธีการเขียนเหมาะสม แบบเรียนชุดนี้กล่าวโดยทั่วไปมีคุณลักษณะที่ดี กล่าวคือเหมาะสมกับเด็กชาวเขา ทั้งในด้านเนื้อหา ตัวอย่าง และภาพประกอบชัดเจน ตรงตามเนื้อเรื่องและสภาพการณ์ที่เป็นจริง ภาษาที่ใสเข้าใจง่าย ทำให้สนุกสนาน และน่าอ่านยิ่งขึ้น

Thesis Title   A Content Analysis and Evaluation of Health
Education Textbooks for Hill Tribe Pupils.

Name   Miss Arunee Supasuca

Thesis Advisor   Assistant Professor Kitiyavadi Boonsue

Department ,   Elementary Education

Academic Year   1978

ABSTRACT

Purposes

The purpose of this research was to analyse and evaluate the content, concept and quality of Health Education **Textbooks for Hill Tribe Pupils, Volumes 1 - 4, Department of Elementary Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University.**

Procedures

The research was conducted by reading the four textbooks, in co - operation with five researchers. The tools for this research were (1) An Analytical Table of Content of Health Education Textbooks for Hill Tribe Pupils, prepared by the researcher, based on a review of the content and concept derived from all the four curricula,

namely Curriculum on Pre - Elementary Education of B.E. 2503, Curriculum on Elementary Education of B.E. 2521, Curriculum for Hill Tribe Schools of B.E. 2508 and Curriculum for Training Hill Tribe Teacher's Aids of B.E. 2516. The table analyzes the content under 22 captions, comprising 84 detailed items on content of the Health Education, and 70 items on concept of the Health Education.

(2) A Score Card prepared jointly by all the 5 researchers, this table scores detailed topics under 3 majors headings. Of the total 1,000 points : Subject - Matter Content was given 450 points, Method was given 300 points and Physical and Mechanical Features was given 250 points. Analysis of content was on the basis of scoring the frequency of each topic. Analysis of the quality of the textbooks was by averaging the points allotted. The research team had discussed the analysis of content, concept and quality of each subject matter. The researcher was directly responsible for collecting the discursive conclusions in order to evaluate the textbooks upon the content, concept and also textbook quality. The collected data were presented on descriptive basis.

Findings

It can be concluded that Health Education Textbooks, Volumes 1 - 4, for Hill Tribe Pupils were well constructed and also covered the four curricula in content and concept. The outstanding features of these textbooks were the presentation

of health Education and personal practice with concentration on the daily life routine and the inclusion of good judgement on social values. According to Textbook quality, the average score for Volumes 1 and 2 were excellent while Volumes 3 and 4 were good; the Subject - Matter Content, the Physical and Mechanical Features of each textbook was excellent; the style of writing was suitable. In general the content and the examples in the books were suitable for hill tribe pupils; the illustrations getting along with the content and the real situations were clear. The style of writing was clear.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จโดยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากท่าน ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล คณบดีคณะครุศาสตร์ ได้เสนอแนะหัวข้อในการวิจัย และให้คำแนะนำในการดำเนินงานเป็นอย่างดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวดี บุญชื้อ กรุณารับเป็น อาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตรวจสอบ และเป็นกำลังใจตลอดมา รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณสุต กรุณาให้คำปรึกษาและแนะแนวทางด้านสถิติ อาจารย์ เพ็ญประภา เข้มแดง ผู้ให้คำปรึกษาในบางเรื่อง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อรุณี สุภัสสร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฎ
บทที่	

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ความจำกัดของการวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้น	11
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
ศัพท์เฉพาะเรื่องและคำจำกัดความ	11
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	16
การวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินผลแบบเรียน	16
หลักสูตร	19
แบบเรียน	20
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26

บทที่

3. วิธีดำเนินการวิจัย	39
การศึกษาเตรียมงาน	39
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	40
ประชากร	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5. สรุปผลการวิจัย	118
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	121
อภิปรายผลการวิจัย	128
ข้อเสนอแนะ	131
บรรณานุกรม	133
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	140
ภาคผนวก ข.	175
ภาคผนวก ค.	208
ประวัติผู้เขียน	235

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องการรักษาความสะอาดร่างกาย	50
2	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องอวัยวะที่สำคัญของร่างกาย.	52
3	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องรูปร่าง ท่าทาง ทรวดทรง และบุคลิกลักษณะที่ดี	53
4	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องการออกกำลังกาย การพักผ่อนและการนอน	55
5	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องอาหาร	57
6	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องน้ำ	59
7	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องอากาศ	60
8	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องแสงแดด	61
9	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องกติกากอนามัย	62
10	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องโรคติดต่อหรือโรคระบาด..	64
11	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องอุบัติเหตุ	66
12	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องการประชุมพยาบาล	67
13	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องยาสามัญประจำบ้าน	68
14	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ	70
15	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องสุขภาพจิต	71
16	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องการรักษาความสะอาดบ้าน และการจัดบ้านเรือนใหญ่ถูกสุขลักษณะ	72

ตารางที่

17	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และของใช้ส่วนตัว	73
18	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องเครื่องใช้ในบ้าน	75
19	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องลักษณะของครอบครัวที่อยู่ กันดี	76
20	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องโรงเรียนของเรา	77
21	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องชุมชนของเรา	78
22	ค่าความถี่ของเนื้อหาและแนวคิดเรื่องบุคคลที่เรายกย่อง	79
23	คะแนนเฉลี่ยการวิเคราะห์คุณลักษณะของแบบเรียนด้านเนื้อหา วิชา	95
24	คะแนนเฉลี่ยการวิเคราะห์คุณลักษณะของแบบเรียนด้าน วิธีการเขียน	99
25	คะแนนเฉลี่ยการวิเคราะห์คุณลักษณะของแบบเรียนด้าน การจัดทำรูปเล่ม	103
24	คะแนนเฉลี่ยการวิเคราะห์คุณลักษณะของแบบเรียนสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชาวเขา เล่ม 1 - 4	107